

Raport z badań jakościowych (IDI) w ramach konsultacji społecznych dotyczących przyszłości Rynku Jeżyckiego w Poznaniu

13 października 2017 r.

Zdjęcie: www.poznan.pl

Konsultujemy
Badania i konsultacje społeczne

Zleceniodawca i zespół badawczy

Badanie realizowane na zlecenie:

Urząd Miasta Poznania
Biuro Koordynacji Projektów

Wykonawca badania:

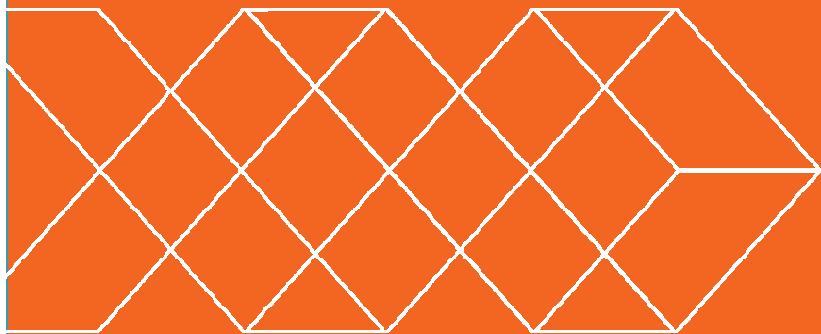

Zespół badawczy:

dr Maciej Milewicz
Krzysztof Mączka

Termin realizacji:

Wrzesień – Październik 2017 r.

Cele i sposób przeprowadzenia konsultacji

Cele konsultacji

Określenie mocnych i słabych
stron Rynku Jeżyckiego

Ocena istniejącej na Rynku
infrastruktury

Odniesienie się do propozycji
planowanych zmian

Określenie oczekiwań i obaw
kupców związanych z
modernizacją

Do realizacji wskazanych celów posłużyła metoda wywiadu pogłębionego (*in-depth interview*) z wykorzystaniem programu NVivo 10.

Uczestnicy wywiadów pogłębionych, N =15

1. W wywiadach wzięło udział 15 kupców, wylosowanych z grona 43 osób, które wyraziły wstępną zgodą na udział w badaniu tą techniką.
2. W celu zrealizowania próby konieczny był kontakt z 27 osobami.
3. 12 osób z różnych przyczyn nie wzięło udziału w badaniu (błędny nr telefonu, zmiana miejsca pracy, brak czasu itp.)
4. W badaniu wzięło udział 6 kobiet w wieku od 30 do 56 lat oraz 9 mężczyzn w wieku od 40 do 65 lat
5. Badani kupcy handlowali różnymi towarami: kwiaty, mięso, odzież, artykuły tytoniowe, artykuły niemieckie, surówki, warzywa i owoce.
6. Najdłuższy wywiad trwał ok. 60 min. najkrótszy zaś ok. 12 min.

Mocne strony Rynku Jeżyckiego

Lokalizacja

Wysoka jakość oferowanych
towarów

Relacje z klientami

Atmosfera charakterystyczna
dla rynków

Łatwość w robieniu zakupów
(można kupić niemal
wszystko)

Tradycja (długa historia rynku)

No przede wszystkim klienci, którzy tu przychodzą. Mimo tylu marketów, tylu konkretyjnych sklepów oni nadal do nas przychodzą może nie w takich ilościach jak było to kiedyś, ale na dzień dzisiejszy dzięki nim istniejemy i istniejemy. Dla nas to jest najmocniejszą stroną. (K.52)

Słabe strony Rynku Jeżyckiego

Bezdomność

Brud

Słaba infrastruktura

Utrudniony dojazd

Wysokie koszty
dzierżawy, parkingu,
toalet

Konkurencja ze strony
marketów

Obecność
opłaconych, ale
pustych straganów

Najsłabszym punktem rynku to niestety jest to, że jest, niezmmodernizowany, o. I druga rzecz najważniejsza [...] są ludzie bezdomni, którzy koczują tu na tym rynku, przesiadują, spożywają alkohol i to też niestety, powoduje niestety, że Ci klienci rezygnują z zakupu (M.50)

Funkcjonalność straganu/kiosku

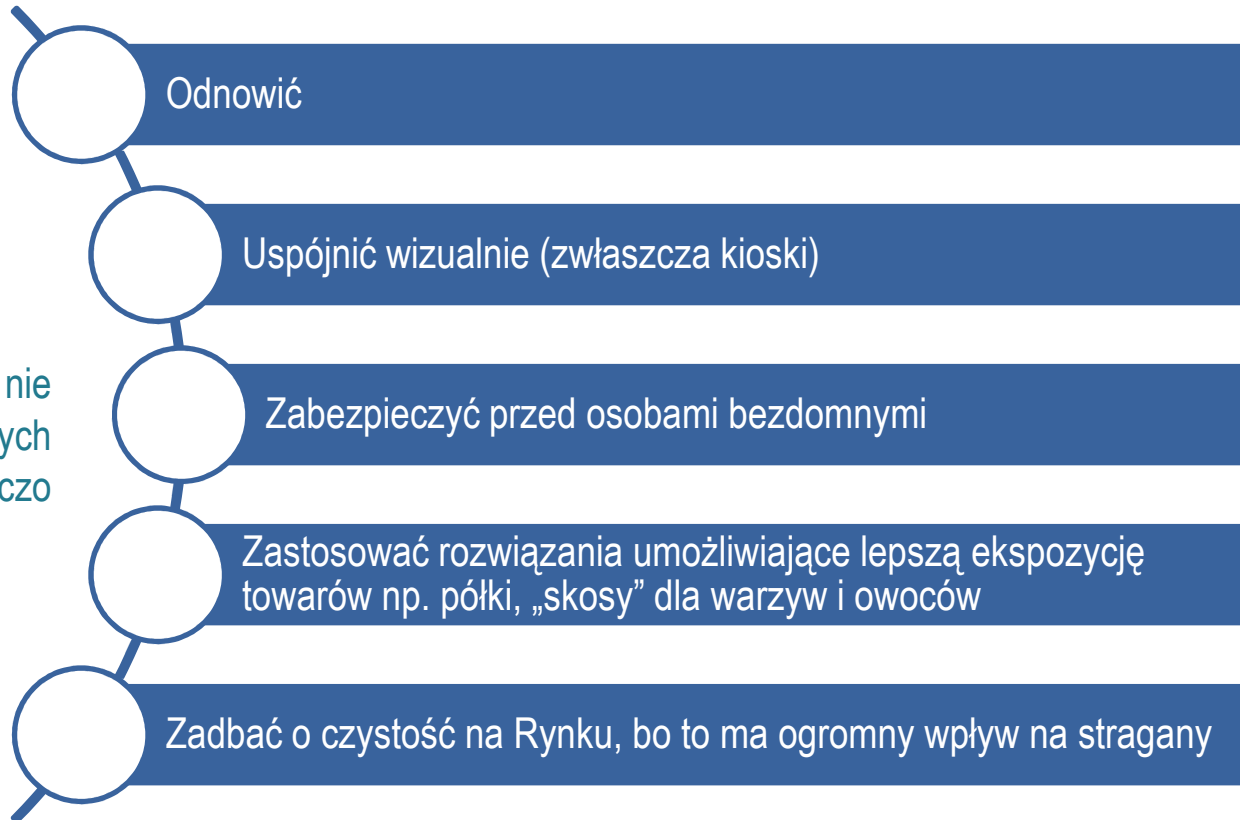
Kupcy zazwyczaj podkreślali, że stragany oraz kioski, na których pracują są funkcjonalne i dopasowane do ich potrzeb poprzez samodzielne wprowadzane usprawnienia. Problemy ograniczały się zazwyczaj do:

Nie ma jakiś tam większych, to jest tylko stragan. To jest tylko jedyna rzecz, która jest podstawowa, no i że, że jedyną też dodatkową rzeczą, że brak możliwości zabudowania straganu (M.50)

Stragan/kiosk idealny

Idealny stragan/kiosk, tym samym nie powinien różnić się znacząco od tych obecnie funkcjonujących. Zasadniczo należałoby je:

Jakieś skrzynki, no, coś takiego, gdyby na przykład stragan na kwiaty był inaczej zaprojektowany, żeby inaczej te kwiaty ustawić i ona też by mogła jakoś inaczej te ubrania powiesić to, żeby na przykład były na poziomie wzroku, to klient miałby lepsze dojście do tego i jednocześnie mniej by nie zasłaniała (K.30)

Toaleta na Rynku Jeżyckim

Wyprowadzić na górę np. tak jak na Rynku Wildeckim

Poprawić estetykę

Dla kupców powinna być darmowa (obecnie koszt roczny to nawet 1500 zł)

Toaleta była jedną z istotniejszych kwestii pojawiających się podczas wywiadów. Kupcy zgodnie zwracali uwagę na fakt, że jej umiejscowienie pod płytą ogranicza dostępność i jest wręcz zagrożeniem dla matek z dziećmi, osób niepełnosprawnych czy seniorów. Toaleta na powierzchni byłaby też tańsza w utrzymaniu i bardziej estetyczna. Rynek jest dla kupców miejscem pracy, więc toaleta dla nich powinna być darmowa (obecnie koszt roczny dla jednej osoby to nawet 1500 zł)

Do góry. Uważam, że wszelkiego rodzaju remonty tam na dole, nawet wymieniają całą tą kanalizację, to nie rozwiąże problemu [...] Ona może być i cała wyniesiona i częściowo wyniesiona, żeby można było do niej wjechać wózkiem z dzieckiem. (M.65)

Gospodarka śmieciowa na Rynku Jeżyckim

Kupcy handlujący odzieżą czy mięsem zwracali uwagę na niewielką ilość odpadów, które wytwarzają. Problemem są odpadki wśród kupców handlujących warzywami i owocami. Kupcy zwracali też uwagę na słabą jakość usług, świadczonych przez firmę odpowiadającą za sprzątnięcie i wywóz śmieci. Wiele z tych osób nie przykłada się do swojej pracy i znajduje się pod wpływem alkoholu z uwagi na brak należytej kontroli ze strony kierownictwa. Zdaniem kupców, kontenery mogłyby też być np. zabudowane i zamykane tak jak na osiedlach czy ukryte pod płytą Rynku. Część kupców zwracała uwagę na fakt kradzieży koszy przystraganowych, znacząco pogarszający komfort pracy i ogólną czystość Rynku.

Problem gnijących
odpadków
warzywno-
owocowych

Przepełnione i
nieestetyczne
kontenery

Słaba jakość usług
firmy sprzątajacej

Za mało koszy
przystraganowych

Tragedia wynika z tego, że albo najtańszą ekipę wzięli do sprzątnięcia bo najdelikatniej mówiąc ekipa sprzątająca jest nachlana (M.40)

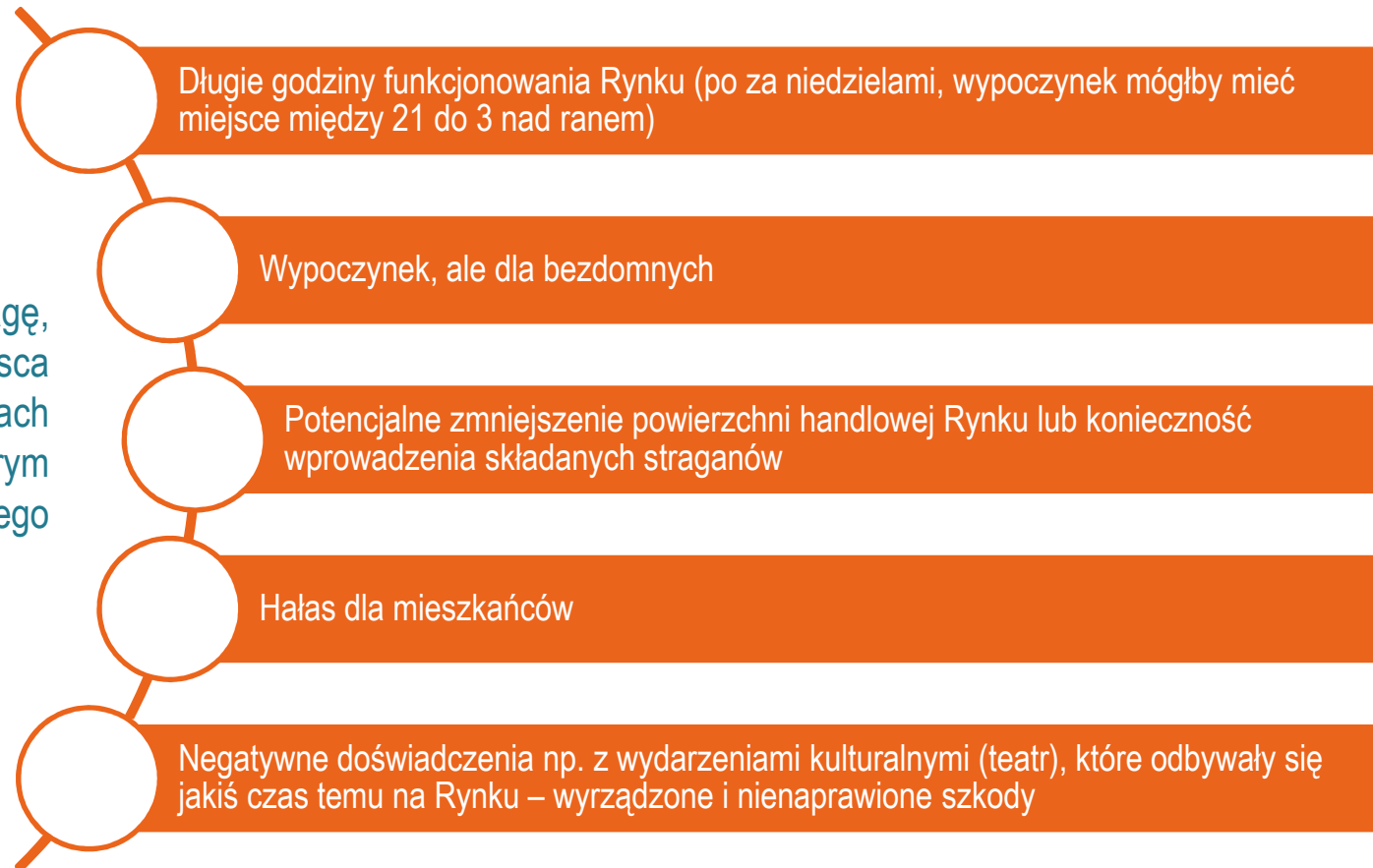

Co P. sądzi o propozycjach zmian na Rynku Jeżyckim?

Przystosowanie rynku do tego, by poza godzinami handlu był miejscem wypoczynku

Kupcy zgodnie zwracali uwagę, że uczynienie z Rynku miejsca wypoczynku po godzinach handlu nie jest dobrym pomysłem. Przyczyn takiego stanowiska jest kilka.

Dla mnie to jest śmieszna sprawa, bo wypoczywać nikt na Rynku nie będzie, jedynie te pijaczki właśnie sobie robią tutaj punkt zborny i to się tak skończy. Wypoczywać to każdy idzie do parku czy na Sołacz, czy, czy jedzie sobie gdzieś dalej. (K.50)

Ustawienie małej fontanny, kurtyn wodnych lub innego miejsce do relaksu przy źródle wody

Podobnie jak w kwestii dotyczącej uczynienia z Rynku miejsca wypoczynku tak i propozycja ustawienia fontanny lub kurtyny wodnej spotkała się z jednoznaczną dezaprobatą kupców.

Rynek Jeżycki jest placem handlowym i nie powinien spełniać funkcji rekreacyjnej (funkcje te kolidują ze sobą)

Powstanie miejsca relaksu przy źródle wody wiązałoby z bardzo istotnym ryzykiem wykorzystywania tego źródła przez osoby bezdomne np. jako miejsca do kąpieli.

Kurtyn wodnych w ogóle nie powinny, bo ja wiem ile one miejsca zajmują. Gdzieś je człowiek spotyka w Poznaniu. To jest nierealne. Fontanna? Nie wiem, chyba do mycia dla bezdomnych. (K.52)

Wprowadzenie straganów składanych poza godzinami handlu

Pomysł wprowadzenia składanych straganów, również był oceniany przez kupców raczej krytycznie. Część kupców zwracała uwagę na to, że jak jeżdżą za granicę to rynki po godzinach handlu są sprzątane, ale raczej nie są składane i dobrze byłoby korzystać z tych doświadczeń.

Jeśli stragany miałyby być demontowane (i to codziennie) to musiałyby to robić jakaś firma i to jedynie w godzinach nocnych, co byłoby uciążliwe dla mieszkańców.

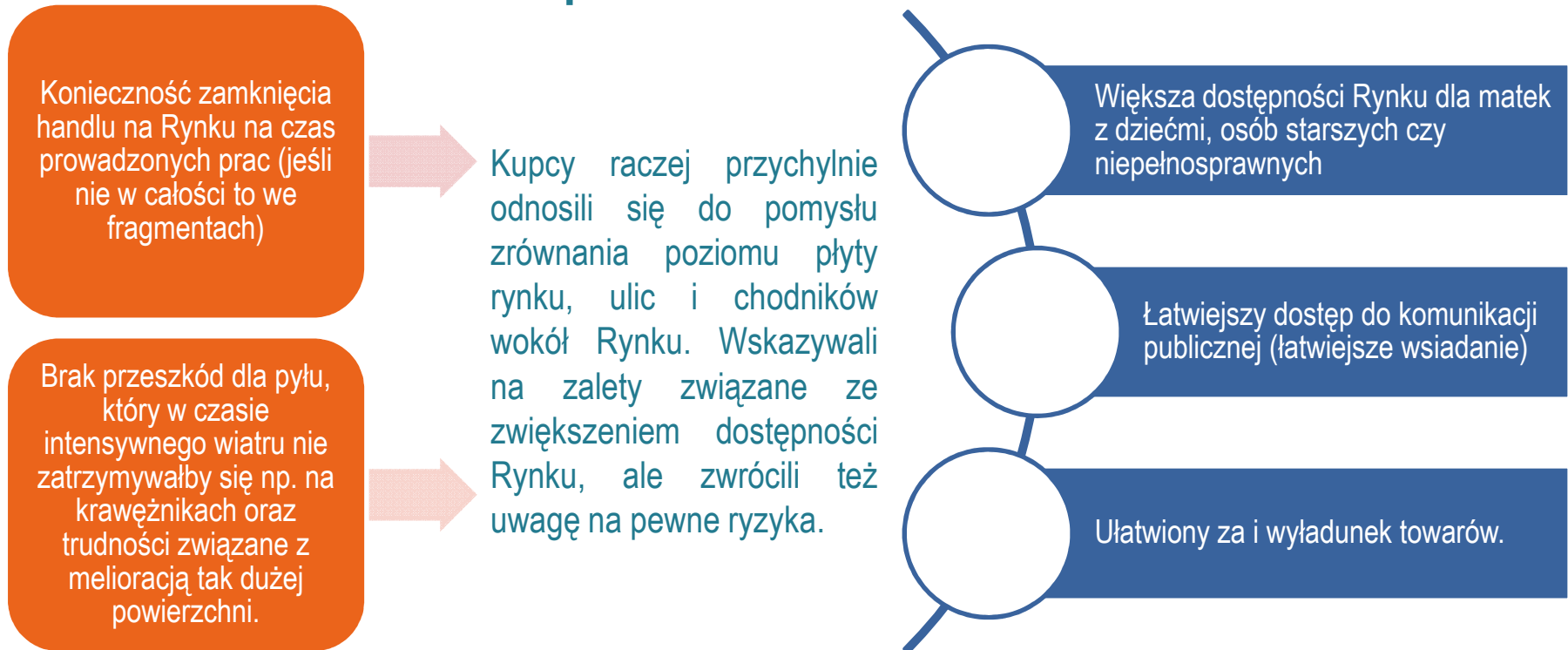
Składanie straganów wiązałoby się też z koniecznością posiadania dużego magazynu.

Składane stragany są zazwyczaj mniej stabilne, a tym samym mniej odporne np. na anomalie pogodowe, których jest obecnie coraz więcej.

Jeśli natomiast stragany miałyby być składane do mniejszej postaci, to musiałyby być odpowiednio zabezpieczone np. przed kradzieżami.

To jest chory pomysł kompletnie.. nie wiem kto miałby za to zapłacić, bo na przykład ja nie ja na pewno nie będę płaciła za to, że przyjdzie ktoś i mi złoży stragany nie wiem jak to miałyby w ogóle wyglądać z rozkładaniem, ja na pewno tego nie będę robić ani składać ani rozkładać. (K.38)

Zrównanie poziomu płyty rynku, ulic i chodników wokół Rynku – stworzenie wspólnej przestrzeni

Myślę, że to dla mnie nie ma problemu. To w niczem nie przeszkadza. Wizualnie to by mogło ładnie wyglądać, o ile to jest do zrealizowania. Wiadomo, że każdy próg jest przeszkodą. Tak jest dobrze, może wyrównane też nie będzie gorsze. Trzeba tak robić żeby nie było gorzej.(K.52)

Wprowadzenie zadaszania dla całej płyty Rynku

Również pomysł wprowadzenia zadaszania dla całej płyty Rynku jest zdaniem kupców bardzo dobry. Warto przy tym czerpać z doświadczeń innych rynków, niekoniecznie w dużych miastach. Jedno z rozwiązań wskazywanych jako modelowe było zadaszanie targowiska w Prudniku, czy wiata w poznańskim Makro na Alejach Solidarności.

Ułatwienie dla klientów (obecnie alejki są tylko częściowo zadane i to w sposób prowizoryczny)

Należy pamiętać o odpowiedniej wentylacji oraz oświetleniu.

Wzorujemy się na innych targowiskach np. w Prudniku

Jadę na wakacje w Kotlinę Kłodzką. Proszę sobie zobaczyć, chociażby, targowisko w Prudniku. Małe miasteczko, tak, Prudnik. Można iść zobaczyć, jest zrobione super targowisko. Rewelka. Z płytkami klinkierowymi stragany wyłożone, zadaszani też fajnie zrobione...(K.30)

Konsultujemy

Badania i konsultacje społeczne

Częściowe ograniczenie ruchu samochodowego przy Rynku (przy zachowaniu łatwego dojazdu do posesji dla mieszkańców oraz do rynku dla kupców i dostawców)

Do pomysłu nawet częściowego ograniczenia ruchu samochodowego wokół Rynku kupcy odnosili się jednoznacznie sceptycznie. Ich zdaniem będzie to miało negatywny wpływ na dostępność Rynku dla klientów np. spod Poznania. Zdaniem kupców obecne zmiany w organizacji ruchu np. na skrzyżowaniu ulic Kraszewskiego z Dąbrowskiego, a także okoliczne remonty i tak skutecznie ograniczają dostępność Rynku.

Jeśli osoby robiące większe zakupy np. raz w tygodniu nie będą mogły dojechać do Rynku samochodem, to zaczną robić zakupy w innych miejscach.

Będzie to strata dużej grupy osób wydających stosunkowo spore sumy na Rynku Jeżyckim.

Utracenie tej grupy klientów odbije się bardzo negatywnie na dochodach kupców, a dla wielu być może będzie jednoznaczne z likwidacją stoiska.

Bo są klienci, którzy przyjeżdżają na przykład spoza Poznania... Jest taka jedna jakby grupa... Przyjeżdżają raz w tygodniu, parkują, robią duże zakupy... I wiele osób, że tak powiem, na nich żyje... Przychodzi pani, zostawia 100-150 zł na kwiaty, 100-120 zł na warzywa, dwie stówki na owoce. (K.30)

Przeznaczenie w godzinach handlowych części miejsc postojowych wokół rynku do parkowania krótkotrwałego (np. do 30 minut)

Z kolei pomysł przeznaczenia w godzinach handlowych części miejsc postojowych wokół Rynku do parkowania krótkotrwałego, spotkał się z jednoznacznie pozytywnym odbiorem ze strony kupców. Należy jednak przy tym zabezpieczyć, aby czas parkowania nie był przekraczany np. poprzez zatrudnienie osoby pilnującej, tych wyznaczonych miejsc.

Uklon w stronę osób, które przyjeżdżają w ten rejon tylko po to, żeby zrobić zakupy, niejednokrotnie karanych przez Policję, za krótkotrwałe parkowanie na czas zakupów w miejscach niedozwolonych

Zwiększy to konkurencyjność Rynku względem oferujących bezpłatne parkingi dla klientów, sklepów wielkopowierzchniowych.

Dla klientów – jak najbardziej. Powinni mieć możliwość zaparkowania wkoło Rynku bezpłatnego, nieograniczonego strefą parkowania, ale krótkotrwałego, czyli 30-40 min. Klient powinien mieć możliwość, no, tak, jak pod każdym marketem, tak, jak pod każdą galerią jest parking, darmowy w większości, tak uważam, że nasi klienci też powinni mieć możliwość parkowania w okolicach Rynku

(M.57)

Przeznaczenie w godzinach handlowych części miejsc postojowych wokół rynku dla dostawców

Również pomysł przeznaczenia w godzinach handlowych części miejsc postojowych dla dostawców, wydało się kupcom dobrym pomysłem. Należy jednak podobnie jak przy parkowaniu krótkotrwałym, pilnować żeby czas postoju nie był przekraczany, a dostawcy mogli się zmieniać „rotacyjnie”.

Ułatwi to pracę zwłaszcza osobom, które handlują cięższymi towarami np. warzywa i owoce.

Niebezpiecznym zjawiskiem byłoby parkowanie samochodów dostawczych na dłuższy czas lub korzystanie z samochodu jak podręcznego „magazynu”. Dostawców jest bowiem tylu, że mogliby odebrać miejsca postojowe klientom.

Ale dla dostawców, żeby to zrozumieli, że naprawdę dla dostawców, a nie żeby se porobić magazyny. Bo to niektórzy robią se też i magazyny.

(M.65)

Zwiększenie powierzchni terenów zielonych wokół rynku

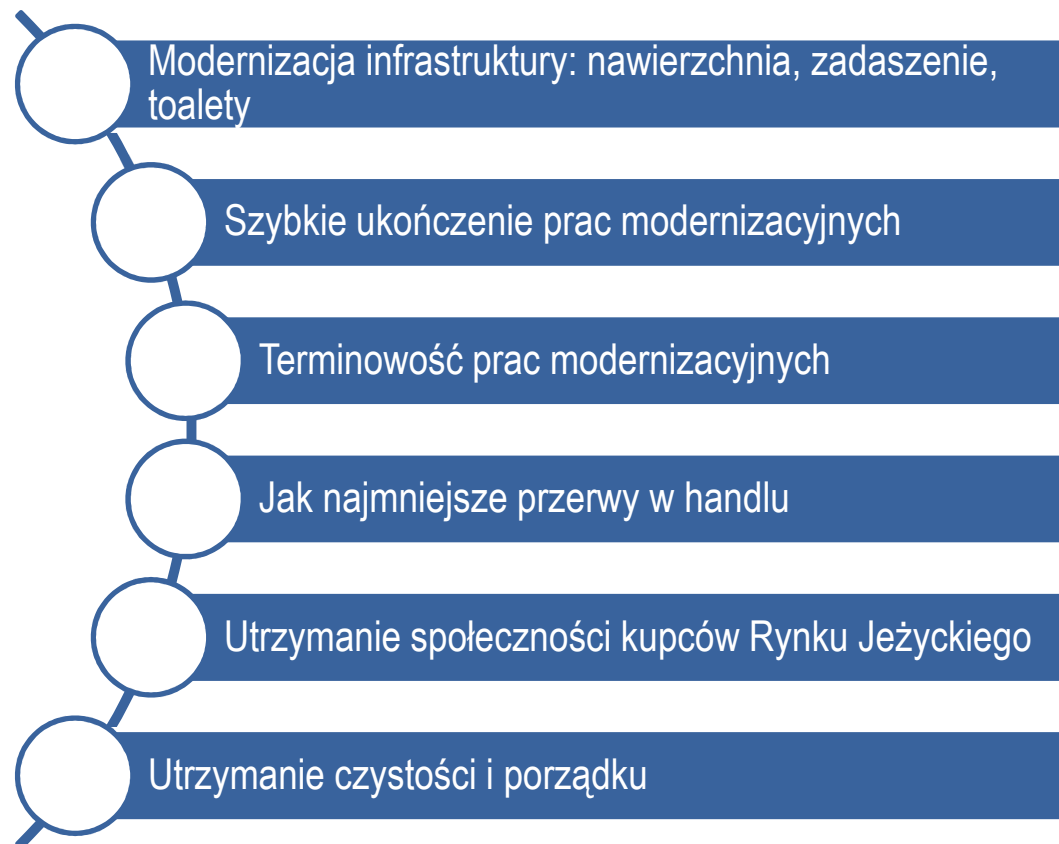
Zdaniem kupców, choć na Jeżycach przydałoby się więcej zieleni, to raczej nie na samym Rynku.

No więc mówię, a co z nami? A co z nami? No bo posadzą to krzaczki i te tu ptaszki, będą, jak chodzą z psami to będą chodzić wokół rynku, gdzie będą krzaczki, z psami. No. Mają tutaj, mają tutaj plac zabaw, mają Park Sołacki, to są zielone. (K.56)

Oczekiwania

Oczekiwania kupców względem modernizacji Rynku są jednoznaczne. Modernizacja jest potrzebna, ale zrealizowana w taki sposób, żeby Rynek nie obumarł, żeby klienci się od niego nie odzwyczaili, ponieważ dla wielu kupców będzie to równoznaczne z likwidacji interesu. Kupcy nie chcą być także przenoszeni na inne targowiska ze względu na to, że Rynek Jeżycki to mała społeczność i system, który funkcjonuje od bardzo dawna i sam się reguluje (np. dostawcy współpracują ze sobą podczas dowożenia towarów, tak aby jeden drugiemu nie przeszkadzał – bez harmonogramów, bez list kolejkowych itp.).

Oczekiwania, to tak, jak powiedziałem – no, chciałbym zadaszenia nad Rynkiem, całego kompleksowego zadaszenia Rynku, sanitariatu na XXI wiek. Jeżeli będziemy mieć zadaszony Rynek, będziemy mieć sanitariaty, no to pozostaje tylko jedno życzenie – utrzymanie, że tak powiem, czystości i porządku. Nic więcej. Tam nic więcej nie jest potrzebne (M.57)

Obawy

Co do obaw kupcy również pozostają zgodni. Większość z nich wiąże się po prostu z niespełnieniem oczekiwań. Obawy te są też mają podłoże związane z planami budowy zbiornika retencyjnego pod płytą Rynku. Zadaniem kupców może on stać się źródłem największych problemów.

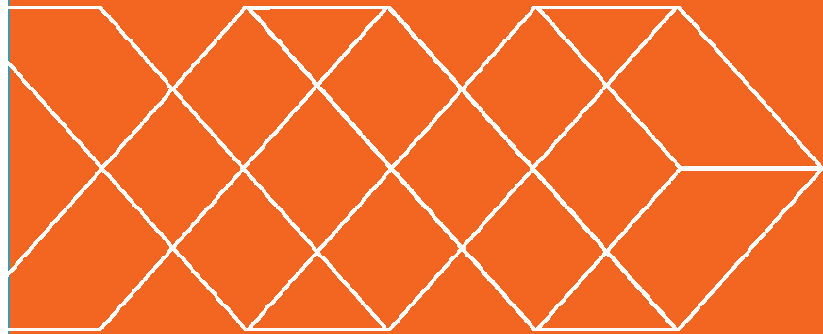
Budowa zbiornika retencyjnego, będzie wiązała się prawdopodobnie ze znacznie dłuższym i bardziej uciążliwym remontem, a być może i pracami archeologicznymi pod płytą Rynku.

Kupcy boją się, że podczas długiego remontu Rynek będzie zamknięty, a oni zostaną rozproszeni po innych targowiskach, zaś po ewentualnym powrocie stali klienci już do nich nie wrócą.

Doprowadzi to w efekcie do likwidacji obecnej postaci Rynku

Jeżeli oni chcą tak jak była mowa zrobić ten zbiornik retencyjny na właściwie 1/5 rynku bo to jest taka powierzchnia to właściwie to pomysł poroniony uważam, dlatego, że no właściwie wyłączy się rynek na 2 lata z obiegu. Bo to nie jest małe przedsięwzięcie i właściwie rynek stanie się placem budowy, tak to będzie, bo to będzie plac budowy, a co się wtedy stanie z nami? Nie mam pojęcia. Uważam, że lepszym miejscem na ten zbiornik retencyjny jest Kościelna. (K.55)

4. Podsumowanie i rekomendacje

Podsumowanie i rekomendacje

1. Kupcy dostrzegają potrzebę modernizacji Rynku Jeżyckiego
2. Najpilniejszymi wymagającymi rozwiązania są: zadaszenie, toalety, usprawnienie gospodarki odpadowej oraz poradzenie sobie z problemem bezdomnych nocujących na Rynku.
3. Kupcy chętnie przytaczali rozwiązania, które mogą stanowić inspirację do planowanych prac modernizacyjnych np. Prudnik, Rynek Wildecki, sklepy Makro.
4. Generalnie kupcy są przeciwni temu, aby ograniczyć ruch wokół Rynku oraz temu żeby Rynek spełniał także funkcje rekreacyjne, ponieważ kolidowałyby one z główną funkcją handlową.
5. Kupcy są natomiast pozytywnie nastawieni do zmian dotyczących pozostałych prac modernizacyjnych w tym zmian w sposobie parkowania.
6. Kupcy oczekują, że ewentualne prace modernizacyjne zakończą się szybko i terminowo, tak żeby mogli szybko wrócić do pracy.
7. Główne obawy względem remontu dotyczą wybudowania zbiornika retencyjnego pod płytą rynku i związanego z tym potencjalnie dłuższego czasu remontu.

Podsumowanie i rekomendacje

8. Kupcy są ekspertami w swojej dziedzinie i przy planowaniu ewentualnych prac modernizacyjnych należy skorzystać z ich doświadczeń. Będzie to czynnikiem zwiększającym akceptację społeczną prowadzonych prac.
9. W trakcie wywiadów pojawiło się stosunkowo wiele spekulacji na temat budowy zbiornika retencyjnego, który nie był bezpośrednio przedmiotem tych konsultacji. W tym kontekście należy kierować do kupców jasne komunikaty, żeby uniknąć generowania niepotrzebnych niepokojów i domysłów.
10. Należy rozważyć etapową modernizację Rynku, ze względu na fakt, że kupcy bardzo obawiają się długotrwałych przerw w handlu. Ewentualne uciążliwości wynikające z prac modernizacyjnych mogłyby spotkać większym zrozumieniem ze strony kupców.

Dziękujemy za uwagę

Konsultujemy
Badania i konsultacje społeczne